

Suomen Reserviupseeriliiton kirjallinen kannanotto asedirektiivin 91/477/ETY kansallisesta täytäntöönpanosta.

Suomen Reserviupseeriliitto kiittää saamastaan mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa. Reserviläiset ja muut ammunnanharrastajat ovat henkilöitä, jotka yleisesti ovat oman harrastustoimintansa kautta omalta osaltansa turvaamassa yleistä järjestystä. Aktiiviset reserviläiset ovat monesti sijoitettu puolustusvoimien sodanajan tehtäviin ja moni on tehnyt sitoumuksen nykyisiin nopeasti käskettäviin joukkoihin maakuntakomppanioissa ja muissa paikallispataljoonan tehtävissä. He harjoittelevat aktiivisesti vapaa-ajallaan myös sodanajan tehtäväänsä varten, jotta Suomen reserviläisiin perustuva armeija olisi vieläkin uskottavampi ja toimintakykyisempi. Suomen sodanajan joukoista reserviläisten osuus on noin 95%.

Koko EU asedirektiivin muutosprosessin ajan olemme halunneet tuoda esiin sen seikan, että viranomaisten tulisi terrorismin vastaisessa taistelussa keskittyä olennaiseen ja myös keskittää resurssit oikein. Kaikki tähän keskitetyt voimavarat kun olisi kohdistettu poliisiin, rajavartiolaitoksen, tullin mahdollisuuksiin kitkeä laittomien aseiden kulkeutumista Euroopassa, olisi varmasti saavutettu paljon enemmän, kuin keskittymällä laillisten aseiden omistajien harrastusmahdollisuuksiin. Lisäksi tiedustelulainsäädäntö tulee saada sille tasolle koko Euroopassa puolustusvoimia myöten, että tieto myös kulkee eri viranomaisten ja maiden välillä.

Toivomme, että nyt aselainsäädännön muutos tapahtuu harrastusmahdollisuudet turvaamalla, yleistä turvallisuutta vaarantamatta. Lisäksi tavoitteena on kustannustehokas kansallinen toteutus, joka ei kuormita harrastajia eikä viranomaisresursseja tarpeettomasti.

Haluamme lausua asedirektiivin 91/477/ETY kansallisesta täytäntöönpanosta ja toteutuksesta seuraavaa:

1. Reserviläistoiminnan ja maanpuolustuksellisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi tapahtuvan harjoittelun, pitää olla hyväksytty luvanmyöntämisperuste aselain pykälässä 43§.
2. Ehdotamme että reserviläispoikkeus toteutetaan kansallisella tasolla siten, että mikäli lupaviranomainen myöntää lupaharkinnan lopputuloksena maanpuolustusvelvolliselle henkilölle luvan ampuma-aseen hankintaan hyväksytystä syystä (urheilu, metsästys, kokoelmassa säilyttäminen jne) ja kyseinen ase voidaan tulkita - jossain kokoonpanossaan, esimerkiksi normaalikokoisen lippaan ollessa kiinnitettynä - sopivan useaan EU:n asedirektiivin kategoriaan, myönnetään ase automaattisesti kategorian A-aseena. Tällainen ase on esimerkiksi puoliautomaattipistooli tai kivääri, joka voi kuulua kategoriaan B, tai kategorioihin A6, A7 ja A8 reserviläispoikkeuksen nojalla. Tämä mahdollistaa luvallisen ampuma-aseen käyttämisen kaikkiin laissa määritettyihin käyttötarkoituksiin, huolimatta siitä mihin käyttötarkoitukseen lupa on alun perin myönnetty. Tämän avulla voidaan välttää latauslaitteen käsitteen lisääminen kansalliseen aselakiin ja säilyttää harkinta ja päätösvalta lupa-asioissa suomalaisella viranomaisella. Lopputuloksena on loppukäyttäjän kannalta selkeämpi kansallinen aselaki.

3. Kaikki nykyisillä, joko määrä-aikaisilla, tai toistaiseksi voimassa olevilla luvilla olevat TT3-ampuma-aseet tulisi siirtää direktiivin ns. "grand fathering"-pykälän mukaisesti A-luokkaan (A.6, A.7), jotta vältetään harrastajien jo hallussa olevien normaalikapasiteettisten yli 10/20 patruunan lippaiden laillisuuteen liittyvät ongelmat ja tulkinnanvaraisuudet. Direktiivi suo tähän mahdollisuuden artiklan 7 kohdassa 4 a aseille, joiden lupa on myönnetty ennen 13.6.2017. Tämän jälkeen ja ennen uuden kansallisen aselain voimaantuloa myönnettyihin ampuma-aselupiin tulisi soveltaa voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä, sillä olisi kohtuutonta että kansalaiset, jotka ovat ostaneet esimerkiksi direktiivin kategoriaan A.6 kuuluvan TT3-kiväärin, menettäisivät hallussapitolupansa sen takia, että he eivät kuulu poikkeusten (reserviläis-, urheilupoikkeus, grand fathering pykälä) piiriin, koska tällöin luvanhaltija joutuisi pakkotilassa myymään tai korvauksetta luovuttamaan ampuma-aseensa. Tällöin voisi soveltaa 6 artiklan kohtaa 2.
4. Urheiluperusteella myönnetyt TT3-ampuma-aseet tulisi luvittaa automaattisesti A-kategorian aseina (A.6, A.7) urheilupoikkeuksen perusteella, jotta ampumaurheilijat pystyvät harrastamaan samalla ampuma-aseella useimpia ampumaurheilun lajeja, lajin lipaskapasiteettivaatimuksista riippumatta.
5. On kohtuutonta, että ampuma-aseen tulee soveltua erityisen hyvin tiettyyn käyttötarkoitukseen, sillä esimerkiksi kansainvälisen lajiliiton päätös sääntömuutoksista voisi pahimmassa tapauksessa tehdä lyhyessä ajassa suuresta määrästä luvallisia aseita "tarpeettomia", vaikka niille löytyisikin muita laillisia käyttötarkoituksia. Luvan peruuttaminen ilman että luvanhaltija on syyllistynyt lupaehtojen tarkoitukselliseen rikkomiseen, tai ampuma-aserikokseen, on kohtuutonta. Tällöin luvanhaltija joutuisi pakkotilassa myymään tai korvauksetta luovuttamaan ampuma-aseensa.
6. Kiväärin minimi-mitta tulisi olla 600 mm ja kiväärin piipun minimipituus 300 mm, jotta ne olisivat linjassa EU:n asedirektiivin kanssa. Toiminta rakennetuilla alueilla ahtaissa tiloissa erilaisten suojarusteiden kanssa, sekä toiminta ajoneuvojen kanssa ovat osaltaan muuttaneet reserviläistoiminnan luonnetta, jonka takia taitto- ja teleskooppiperät, jotka mahdollistavat aseiden lyhentämisen tai perän pituuden säätämisen (600mm asti) soveltuvat erityisen hyvin reserviläistoimintaan. Lisäksi lyhyt piippu tuo etua toiminnallisissa urheiluammunnan lajeissa.
7. Pitkien etäisyyksien Suomessa etämyyntiä, jossa ostajan henkilöllisyys luotettavasti todennetaan, ei tulisi rajoittaa entisestään.
8. Suomessa jo käytössä oleva jatkuvan tarkkailun käytäntö ja sähköinen rekistereiden ristiin ajaminen täyttää tulkintamme mukaan asedirektiivin minimivaatimukset, eikä kuormita viranomaisia tarpeettomasti kuten määräaikaisten luvien. Näin ollen luvanhaltijoita ja viranomaisia tarpeettomasti kuormittavasta mm. harrastuneisuuden määrääjain todistelusta tulisi päästä eroon. Aktiivisen harrastamisen haasteina ovat muuttuvat elämäntilanteet, jotka kuormittavat arkea ja joista saattaa aiheutua pitkiäkin katkoja aktiiviseen

harrastamiseen. Esimerkkeinä voidaan mainita tilapäinen työkomennus ulkomaille, sairaus tai perheenlisäys.

9. Direktiivin 6 artiklan 2 kohtaa *"Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat kriittisen infrastruktuurin, kauppamerenkulun, arvokuljetusten ja arkaluonteisten kohteiden turvallisuuden suojelemiseksi sekä kansalliseen puolustukseen, koulutukseen, kulttuuriin, tutkimukseen ja historiaan liittyvissä tarkoituksissa ja rajoittamatta 1 kohdan soveltamista myöntää poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksissa lupia A luokkaan kuuluville ampuma-aseille, olennaisille osille ja ampumatarvikkeille, jos yleinen turvallisuus ja yleinen järjestys eivät vaarannu"*, tulisi tulkita siten, että Suomessa jo käytössä oleva nykyinen järjestelmä, jossa lupaharkintaa tekevä viranomainen käsittelee jokaisen lupahakemuksen erikseen ja analysoi liitteenä olevan materiaalin (esimerkiksi virallisen ampuma-asekouluttajantodistus, ampumapäiväkirja jne) perusteella hakijan soveltuvuuden, täyttää direktiivin vaatimuksen.
10. Direktiivin sisältämä asekategorisointi (A, B, C) on monimutkainen ja sekava. Nykyinen tekninen luokittelu toimintatavan sekä muiden ominaisuuksien (pituus, kaliiberi jne) on huomattavasti selkeämpi ja parempi, kuin direktiivin kategorisointi, jossa TT3-ase voi kuulua kaliiberista tai "latauslaitteen koosta" riippuen kategoriaan A.6, A7, A.8, B.4, B.6 tai B9.
11. Toivomme, että kansallisessa aselupaprosessin sujuvoittamismenettelyssä huomioidaan asekeräilijät samanlaisena kategorisena ryhmänä, kuin asekauppiaat. Näin asekeräilijät voisivat ilmoittaa aseensa osat kuten tälläkin hetkellä sähköisenä ja pitää aserekisteriään yllä sähköisesti. Kaikki toimivat aseet menisivät normaalin lupaprosessin läpi, kuten tälläkin hetkellä. Näin viranomainen säästäisi paljon työtunteja, eikä lupaprosessi tukkeutuisi turhaan, kun kaikkia aseensa osia ei tarvitsisi yksittäin luvittaa. Näitä ovat esimerkiksi sotilaskiväärin lukon sulkukappaleet, joita voi olla laatikossa satoja.

Mikko Halkilahti
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto